

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/7/2020
Identifikačné číslo spisu: 6212010256
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6212010256.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej, sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 20. mája 2020 s verejným vyhlásením rozsudku v Bratislave, v trestnej veci obvinenej V. O. pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. d) Tr. zák., o dovolaní obvinenej, podané prostredníctvom obhajkyne Mgr. Andrey Legényovej, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To 18/2013, zo 7. augusta 2013, podľa § 382a, § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por., § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. po zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por., takto

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. augusta 2013, sp. zn. 4To/18/2013, a v konaní, ktoré mu predchádzalo,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 172 ods. 1 písm. a), písm. d) Tr. zák. a § 319 Tr. por. v neprospech obvinenej V. O..

Napadnuté uznesenie krajského súdu sa z r u š u j e v celom rozsahu.

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 5. decembra 2012, sp. zn. 8T/116/2012, aj súdne konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Veľký Krtíš sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 8T/116/2012, z 5. decembra 2012 bola obvinená V.

O. uznaná vinnou zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. d) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1)

po predchádzajúcej vzájomnej dohode na základe telefonického požiadania obžalovaných V. O. a W. K. pricestovali z Českej republiky obžalovaní O. O., G. B., O. N. a X. X. dňa 28. januára 2012 medzi 04.00 h - 05.00 h do rodinného domu č. XX v X. B. patriaceho obžalovanej V. O. za účelom výroby pervitíuu. Obvinená V. O. poskytla na výrobu uvedenej látky priestory svojho domu a spoločne s obvineným W. K. za týmto účelom zabezpečili 38 krabičiek tabliet zn. Nurofen. Obvinený O. O. priniesol zariadenie a potrebné komponenty na výrobu pervitínu (sklenenú banku, teplomer, gumový štoperľ, hadičky, lieviky, PH papieriky, 2 ks 54 ml striekačiek, 2 ks 20 ml striekačiek, chlór, kyselinu fosforečnú, kyselinu solnú, technický benzín, fosfor a iné) a následne obvinení vyrobili a do 15.25 h dňa 28. januára 2012 prechovávali v rodinnom dome V. O. kryštalickú látku metamfetamín hydrochlorid o hmotnosti 1,55 g s obsahom bázy metamfetamínu 70,6 % hmotnostných. ktoré zodpovedalo 27 obvykle jednorázovým dávkam v hodnote najmenej 270 €. 0,150 g látky metamfetamín hydrochlorid s obsahom bázy metamfetamínu 66,2 % hmotnostných. ktoré zodpovedalo 2 obvykle jednorázovým dávkam v hodnote najmenej 20 € a 8,440 g látky metamfetamín hydrochlorid s obsahom bázy metamfetamínu 62,9 % hmotnostných, ktoré zodpovedalo 133 obvykle jednorázovým dávkam v hodnote najmenej 1.330 €, vyrobený pervitín si mali obvinení rozdeliť, metamfetamín je zaradený do II. skupiny psychotropných látok v zozname omamných a psychotropných látok v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení zmien.

2)

obžalovaná V. O. spoločne s obžalovaným W. K. od presne nezistenej doby do 28. januára 2012 do 15.25 h prechovávali v rodinnom dome V. O. č. XX v X. B. v kuchyni na prízemí na stole sušený rastlinný materiál rodu konope o hmotnosti 1,05 g s obsahom účinnej látky THC 2,0 % hmotnostných, ktorý zodpovedal 2 obvykle jednorázovým dávkam, v kotolni uvedeného domu sušený rastlinný materiál rodu konope o hmotnosti 0,20 g s obsahom účinnej látky THC 13,4 % hmotnostných, ktorý zodpovedal 1 obvykle jednorázovej dávke, v skrini v kuchyni na poschodí uvedeného domu sušený rastlinný materiál rodu konope o hmotnosti 0,380 g s obsahom účinnej látky THC 0,1 % hmotnostných, ktorý zodpovedal 1 obvykle jednorázovej dávke, na polici v kuchyni na poschodí uvedeného domu sušený rastlinný materiál rodu konope o hmotnosti 0,300 g s obsahom účinnej látky THC 3,35 % hmotnostných, ktorý zodpovedal 1 obvykle jednorázovej dávke, na stole v garáži uvedeného domu sušený rastlinný materiál rodu konope o hmotnosti 0,53 g s obsahom účinnej látky THC 1,8 %, ktorý zodpovedal 1 obvykle jednorázovej dávke a v dóze na skrini v kuchyni na prízemí uvedeného domu sušený rastlinný materiál rodu konope o hmotnosti 4,138 g s obsahom účinnej látky THC 12,2 %. ktorý zodpovedal 17 obvykle jednorázovým dávkam, spolu v hodnote najmenej 69 € rastliny rodu konope sú zaradené do I. skupiny omamných látok v zozname omamných a psychotropných látok v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení zmien.

Za túto trestnú činnosť bola obvinenej podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) a pol roka nepodmienečne so zaradením pre výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uvedenému rozsudku, a to proti výroku o vine i treste, podala obvinená odvolanie, pričom Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 4To 18/2013, zo 7. augusta 2013 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej V. O. zamietol ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu podala obvinená prostredníctvom obhajcu v zákonnej lehote dovolanie, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) aj písm. i) Trestného poriadku. Obvinená v dovolaní argumentuje tým, že na Okresnom súde Veľký Krtíš rozhodoval predseda senátu Mgr. W., ktorý bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin.

K dovolaniu sa vyjadril 8. septembra 2014 prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, ktorý hodnotil

dovtedy prezentované dovolanie podané obvinenou a jej obhajkyňou. S dôvodmi dovolania sa nestotožnil, nakoľko tieto sa zhodovali s dôvodmi, ktoré uviedla obvinená vo svojom odvolaní. Obvinená v dovolaní neuviedla žiadny dovolací dôvod podľa § 371 Tr. por. Navrhol, aby dovolací súd jej dovolanie odmietol.

Obvinená následne podávala písomné sťažnosti na viaceré štátne orgány Slovenskej republiky, medzi iným i na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, konkrétne 29. júna 2015 nazvaný ako „Podnet k podaniu mimoriadneho dovolania v môj prospech“, kde argumentovala, že v trestnom konaní boli hrubým spôsobom porušené zákony Slovenskej republiky a Európskej únie, keďže v jej trestnej veci rozhodoval sudca právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, a preto mal byť z konania vylúčený. Keďže celé konanie bolo podľa jej názoru nezákonné, podáva podnet na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky k aplikácii dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) aj i) Tr. por.

Okresný súd Veľký Krtíš predložil predkladacou správou Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej trestnej veci dovolanie obvinenej V. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To/8/2013, zo 7. augusta 2013 podané prostredníctvom obhajkyne Mgr. Andrey Legényovej - advokátky Advokátskej kancelárie Veľký Krtíš.

Najvyšší súd sa na neverejnom zasadnutí zaoberal dovolaním obvinenej V. O. a zistil, že podané dovolanie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvinenej skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že spĺňa obligatórne obsahové a formálne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a tiež, že obvinená pred jeho podaním využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd na úvod poznamenáva, že dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu bude iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia.

Najvyšší súd považoval za nepochybne preukázané, že sudca Mgr. W. bol rozsudkom Okresného súdu Frýdek-Místek, sp. zn. 5T/113/2010, z 19. januára 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Ostrave, sp. zn. 6To/130/2011, z 8. apríla 2011 (právoplatný 8. apríla 2011) uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 274 ods. 1 Trestného zákona Českej republiky na tom skutkovom základe, že 5. apríla 2010 približne o 12.20 hod. vo Frýdku-Místku riadil v podnapitom stave po ulici Z. osobné motorové vozidlo, pričom bol kontrolovaný hliadkou Polície Českej republiky a v dobe riadenia bolo v krvi obžalovaného zistené najmenej 1 % alkoholu. Za tomu boli podľa § 274 ods. 1, § 67 ods. 2 písm. a), § 68 ods. 1 a ods. 2, § 69 ods. 1 a § 73 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona Českej republiky uložené tresty - peňažný vo výmere 40 denných sadzieb v sume 700 Kč a pre prípad jeho nevykonania v lehote i náhradný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov a zákaz činnosti riadenia motorových vozidiel v trvaní osemnásť mesiacov. Rozhodnutia súdov Českej republiky neboli predmetom uznávacieho konania slovenským súdom, lebo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky nepodalo návrh na uznávacie konanie cudzích rozhodnutí, keďže v tej dobe konanie sudcu nebolo na Slovensku trestným činom. Orgány prokuratúry neprevzali trestné stíhanie Mgr. W. z Českej republiky na trestné stíhanie.

Dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k inštitútom spôsobilosti a bezúhonnosti, ktoré sú trvalým predpokladom na výkon funkcie sudcu v zmysle medzinárodných dokumentov, uvádza, že ak k strate týchto predpokladov dochádza aj za situácie, keď sa na sudcu hľadí, akoby nebol pre úmyselný trestný čin odsúdený (v dôsledku zahľadania), o to viac platí, ak k zahladeniu odsúdenia nedošlo. Uvedený názor dovolacieho senátu je podopretý aj uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. januára 2019, sp. zn. PL. ÚS 4/2019, kedy podľa názoru ústavného súdu možno konštatovať, že slovenský sudca stráca bezúhonnosť, a teda v konečnom dôsledku aj spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu v Slovenskej republike nielen na základe právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin slovenským súdom, ale aj na základe právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin súdom iného členského štátu Európskej únie.

Ústavný súd v tejto súvislosti podporne poukázal aj na niektoré dokumenty upravujúce pravidlá etického správania sudcov:

Podľa čl. II ods. 1 písm. b) Zásad sudcovskej etiky vydaných 17. decembra 2015 Súdnou radou Slovenskej republiky medzi základné hodnoty výkonu sudcovskej funkcie (záväzok sudcu voči spoločnosti) patrí bezúhonnosť a v zmysle čl. VI ods. 2 pri interpretácii a aplikácii uvedených zásad sa vychádza z textov dokumentov upravujúcich pravidlá etického správania sudcov, a to:

- odporúčania CM/Rec /2010/ 12 Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť zo 17. novembra 2010,
- Londýnskej deklarácie Európskej siete súdnych rád (ENCJ) „Sudcovskej etiky“ z roku 2010,
- Magny charty sudcov (Základných princípov) schválenej Poradnou radou európskych sudcov (CCJE) z novembra 2010,
- stanoviska č. 3 /2002/ Poradnej rady európskych sudcov (CCJE) o zásadách a pravidlách profesionálneho správania sudcov, o etike, nezlučiteľnom správaní a nestrannosti.

Londýnska deklarácia o sudcovskej etike v súvislosti s požiadavkou bezúhonnosti sudcu okrem iného uvádza:

"Sudca plní svoju úlohu poctivo, v záujme spravodlivosti a v záujme spoločnosti. Vo svojom verejnom ale i osobnom živote má rovnakú povinnosť bezúhonnosti. Z princípu bezúhonnosti môžu vyplývať dve povinnosti: povinnosť čestnosti a povinnosť dôstojnosti alebo cti. Čestnosť vedie sudcu, aby sa zdržal akéhokoľvek netaktného a neslušného správania, a tu sa nemyslí iba správanie, ktoré je v rozpore so zákonom. Pri výkone svojej funkcie ako aj vo svojom osobnom živote vynakladá sudca všetko úsilie, aby nenarušil dôveru, ktorú do neho vložili jednotlivci".

Magna charta sudcov (Základné princípy) v súvislosti s požiadavkou bezúhonnosti sudcu okrem iného uvádza: „20. Sudcovia musia byť trestne zodpovední podľa všeobecného právneho poriadku za činy spáchané mimo ich súdneho úradu“.

Stanovisko č. 3 /2002/ Poradnej rady európskych sudcov (CCJE) o zásadách a pravidlách profesionálneho správania sudcov, o etike, nezlučiteľnom správaní a nestrannosti v súvislosti s požiadavkou bezúhonnosti sudcu okrem iného uvádza:

„9. Dôvera v súdnicstvo je ešte dôležitejšia z hľadiska narastajúcej globalizácie sporov a rozsiahlej cirkulácie rozsudkov.

29. Sudcovia by sa vo svojom súkromnom živote mali správať čestne.

50. Sudcovia by sa mali správať bezúhonne, a to pri výkone svojej funkcie aj v osobnom živote.

75. Sudcovia by mali mať trestnú zodpovednosť podľa bežných zákonov za trestné činy spáchané mimo výkonu ich sudcovskej funkcie."

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Keďže ide o prípad, kde konal a rozhodoval sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania a vo vzťahu k nemu existovali dôvody v zmysle § 31 Trestného poriadku a napriek tomu o jeho vylúčení nebolo podľa § 32 Trestného poriadku rozhodnuté, dovolací najvyšší súd na základe vyjadreného, postupom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 172 ods. 1 písm. a), d) Tr. zák. a § 319 Tr. por. z dôvodu § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. v uvedených ustanoveniach v neprospech obvinenej. Preto podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil v celom rozsahu a súčasne zrušil aj súdne konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. Okresnému súdu Veľký Krtíš prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 391 ods. 1 Trestného poriadku orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil. Podľa § 391 ods. 2 Trestného poriadku, ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech vo výroku o vine, vrátane skutkového stavu a vo výroku o treste.

Na základe uvedeného dovolací súd na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku dovolaniu obvinenej V. O. vyhovel. S ostatnými dovolacími námietkami sa najvyšší súd nezaoberal, nakoľko považoval za prioritnú otázku nezákonného sudcu. Keďže konanie vykonal nezákonný sudca, celé konanie bolo nezákonné, ktoré bolo zrušené ako celok, nezaoberal sa s ďalšími dovolacími námietkami obvinenej, a s týmito sa bude musieť vysporiadať súd prvého stupňa. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.